

Pakaasivaunu ja kaksi tavaravaunua

Ge, Ha ja Gl

Utuussarjat Ge, Ha ja sen johdannainen Gl liittyvät tiiviisti suomalaiseen rautatiehistoriaan.

Suomalaisissa junissa oli 1890-luvulla ongelma. Miten kuljettaa perille matkustajien mukanaan roudaama tavaramäärä, mikä oli jatkuvassa kasvussa. Matkalaisten matkatavaroita oli tähän asti kuljetettu vielä pienikokoisissa konduktöörivaunuissa, mutta ne alkoivat käydä ahtaiksi.

Helpotusta tuskaan toivat pelkästään matkatavaroiden kuljetukseen tarkoitettujen matkatavaravaunujen. Niitä ryhdyttiin rakentamaan vuonna 1899. Matkatavaravaunut saivat **Ge**-litteran.

Puukorisessa Ge-vaunussa oli kattolantorniini ja sisäänvedetyt eteiset. Insinöörit olivat erityisen ihastuneita "amerikkalaiseen tapaan valmistetusta tarkasti sulkevista työntöovista". Tällainen sivuovi on ulkoseinän kanssa samassa tasossa, josta se työntämällä liukuu kiskoa pitkin vaunun ulkoseinää pitkin.

Mestarimallien uutuussarja esittää tämän legendaarisen matkatavaravaunun, joka esiintyy vaunuluetteloissa vielä 1950-luvulla.

Ensimmäiset Suomessa rakennetut vaunut?

Tulitikkurasiaa muistuttavat korkealaitaiset avovaunut rantautuivat Suomen rautateille jo vuonna 1869 Englannista, jossa tämäntyyppiset vaunut ovat vakio tavaraa. Suomessa kaiketi ajateltiin, että jos engelsmannit tuollaisia käyttävät, niin varmaan myös me.

Täysin varmaa ei ole se, oliko **Ha** vaunun alkuperäinen littera. Tällä litteralla vaunu kuitenkin vielä esiintyy vaunuluettelossa vuonna 1911.

Suomalaiset kopioivat surutta englantilaisen vaunun. Tosin englantilaisten puinen aluskehä korvattiin Suomessa rautaisella aluskehyksellä. Todennäköisesti **Ha**-vaunu on ensimmäinen Suomessa koskaan rakennettu vaunutyyppi.

Suomessa vaunulle ei kuitenkaan keksitty järkevää käyttöä. Siksi vaunujen kokonaismäärä jäi 11 kappaleeseen.

Ge-rakennussarja: 80,-(alv 24%)

Rakenne syövytettyä uushopeaa, kolmiulotteiset osat valuja, puskinlautaset sorvattua terästä, silkkipainetut siirtokuvat, NEM-tupplet ja lähikytkinmekanismit, tähtipyörät

Gl-rakennussarja: 55,-(alv 24%)

Rakenne syövytettyä uushopeaa, kolmiulotteiset osat valuja, puskinlautaset sorvattua terästä, silkkipainetut siirtokuvat, NEM-tupplet ja lähikytkinmekanismit, puolapyörät

Ha-rakennussarja: 50,-(alv 24%)

Rakenne syövytettyä uushopeaa, kolmiulotteiset osat valuja, puskinlautaset sorvattua terästä, silkkipainetut siirtokuvat, NEM-tupplet ja lähikytkinmekanismit, puolapyörät

Ha-vaunun uusi elämä: Gl

Ha-vaunuihin rakennettiin sivulle käännyvä kate todennäköisesti vuoden 1911 jälkeen. Uudet vaunut ehtivät esiintyä muutaman vuoden **Gt**-tunnuksella ja vuoden 1914 jälkeen **Gl**-tunnuksella. Vaunuilla kuljetettiin kalkkia ja muuta liikaavaa tavaraa.

Gl-vaunu esiintyy vaunuluetteloissa vielä 1930-luvulla. Yksi vaunuista varattiin Suomen Rautatiemuseolle jo

vuonna 1934, mutta vuonna 1970 joku virkaintoinen rautatievirkailija keksi romuttaa yli sata vuotta sinnitelleen vaunun.

Ha- ja Gl-vaunut ovat kuitenkin Mestarimallien uusien rakennussarjojen aiheina.

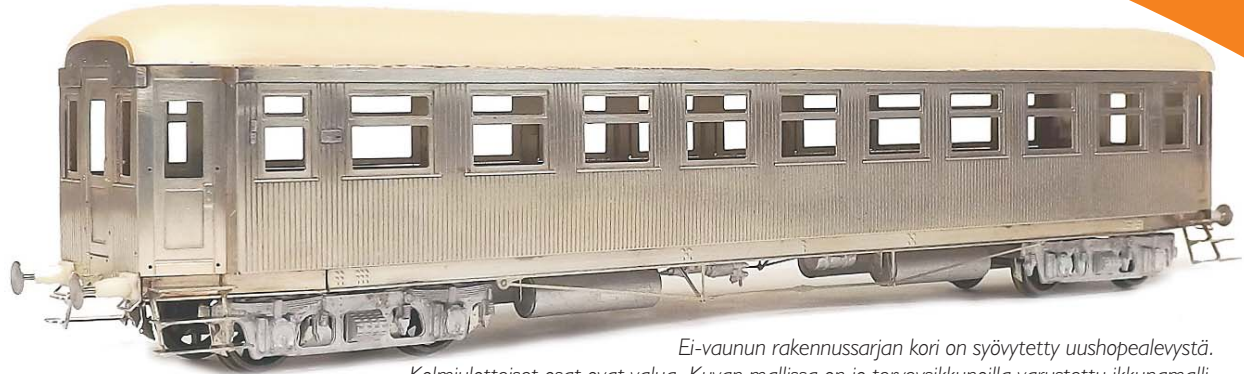
Lisää tietoa seuraavalla sivulla →

Tee varauksesi 24.5.2019 mennessä info@mestarimallit.com
Tämän jälkeen lähetämme ennakkolaskun, joka on puolet kauppasummasta.
Sarjat toimitetaan kesäkuun lopussa.

Tarvitsetko jotain erityistä? Tee tilaus ennakkoon ja nouda se osastoltamme Hyvinkäällä

**Olemme paikalla Hyvinkään Pienoisrautatietreffeillä
18.–19.5.2019. Nämäkin mallit ovat siellä esillä!**

Pajassamme kehitteillä

Ei-vaunun rakennussarjan kori on syövytetty uushopealevystä. Kolmiulotteiset osat ovat valua. Kuvan mallissa on jo terveysikkunoilla varustettu ikkunamalli.

Ei-vaunu 22046–22060 (ex-2892–2903)

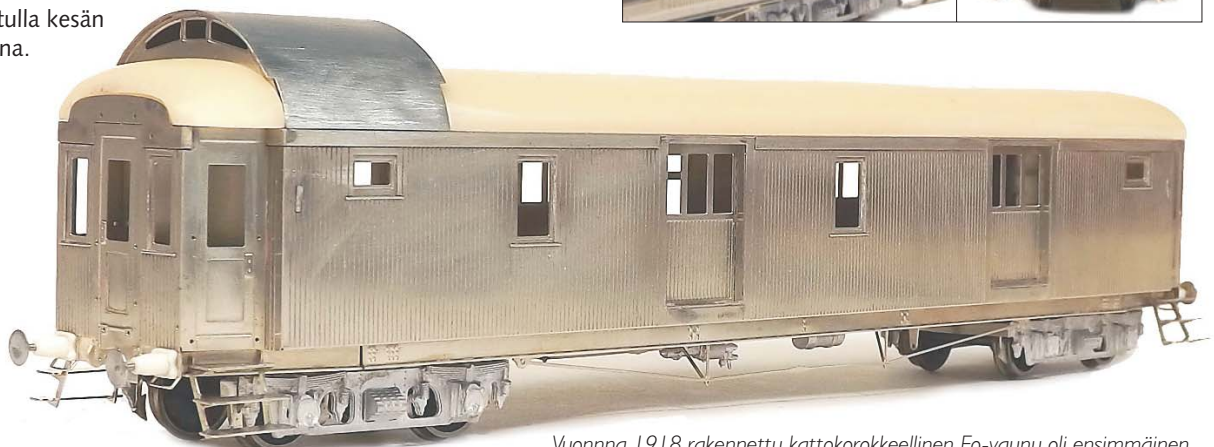
Havaitsimme, että suomalaisilta pienoisraoilla puuttuu yksi perusvaunu: 18,6 metriä pitkälle aluskehykselle rakennettu Ei-vaunu. Tämä on Ei-sarjan vaunuista se lyhyin ja siksi se soveltuu enemmän kuin hyvin kaikille pienoisraoille. Vaunussa on 90 istuinpaikkaa, kaasuväläistys ja höyrylämmitys.

1920-luvulla rakennettu vaunusarja muutti hieman suomalaisten tapaa rakentaa puukorisia päivävaunuja: 22046–22060-sarjan vaunussa käytettiin ensimmäistä kertaa 3140 mm leveää korimallia. Tätä ennen korit olivat kapeampia.

Alunperin vaunulle annettiin numerosarja 2892–2903. Vuonna 1931 numerot muutettiin. Viimeiset yksilöt olivat käytössä vielä 1960-luvun lopulla.

Kyseinen Ei-vaunu ehdittiin rakentaa alas-laskettavilla ikkunoilla. Tämä tarkoittaa sitä, että lasipinta on yhtenäinen. Vuoden 1925 jälkeen valmistuneissa ja saneeratuissa vaunuissa tätä ikkunamallia ei enää käytetty. Sen korvasi ns. "Terveysikkunalla" eli kapealla tuuletusikkunalla varustettu ikkunamalli. Sarjan osista mallin voi rakentaa kummalla tahansa ikkunamallilla.

Sarjamme on jo prototyyppivaiheessa, joten myyntiin se saatetaan tulla kesän aikana.

Vuonna 1918 rakennettu kattokorokkeellinen Fo-vaunu oli ensimmäinen pikajunakäyttöön tarkoitettu neliakselinen konduktöörivaunu. Sarjan kaikki vaunut olivat käytössä vielä vuonna 1968.

Kattokorokkeellinen Fo

Vuonna 1918 valmistuivat ensimmäiset pikajunakäyttöön tarkoitetut Fo-sarjan konduktöörivaunut. Niissä palattiin kattokorokkeen käyttöön, mikä oli jo ehditty lopettaa kaksiakselisten konduktöörivaunujen osalta.

Fo-vaunu rakennettiin 18,6 metrin aluskehykselle. Se sai numerosarjan 22501–22505.

Kaikkissa vaunuissa oli alunperin kaasuväläistys. Vuoteen 1938 mennessä kaikki vaunut oli kuitenkin muutettu sähköväläistetuiksi. Erikoisuutena oli englantilaisvalmisteinen hihnageneraattori, joka ei kuitenkaan osoittautunut sopivaksi talvisiin olosuhteisiin.

Vaunu esiintyy vielä vuoden 1968 vaunu-luettelossa, jonka jälkeen sarja poistettiin käytöstä.

Rakennussarja julkaistaan samaan aikaan Ei-vaunun sarjan kanssa.

Pajassamme kehitteillä

Sr12/Dv12 2700-sarja

Jätkö ilman?

Suuren suosion saavuttaneita Dv12 2600-sarjan malleja on vielä pari jäljellä. Nyt on viimeiset hetket hankkia sellainen.

Sr12-veturin alkupään sarjasta valmistuneet veturit näyttivät tältä.

Maalisuora näky!

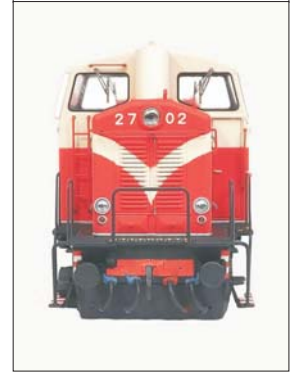
Sr12-malli on lähes valmis. Rakennussarja perustuu samoihin ideoihin kuin huippusuositettu 2600-sarjan malli. Tällä kertaa tarjolla on kuitenkin molemmat Sr12-sarjan versiot, sellaisina kuin ne konepajalta aikoinaan pullahtivat. Alkusarjan veturithan olivat tunnetusti moneltakin osin erilaisia kuin loppusarjan veturit.

Tällä kertaa näyttää siltä, että olemme onnistuneet kehittämään voimansiirron myös Märklin-harrastajille. Se vaatii vielä vähän virittelyä, mutta lupaavalta näyttää.

Todennäköisesti sarjat tulevat myyntiin kesän aikana ja jos kaikki sujuu hyvin toimitamme vetureita elokuussa. Kannattaa seurata, mitä naamakirjassamme ja nettisivuillamme tapahtuu.

Veturit ovat näytillä Hyvinkään pienoisrautatietreffeillä.

Sr12 loppusarjan veturit näyttivät tältä. Alustan väri on jo vaihtunut.

